

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน โรงเรียนพระพุทธรบาท
เทสรังสีวิทยา อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย
เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
 - 2.1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล
 - 2.2. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
 - 2.3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.4. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
โครงงาน ของครูโรงเรียนพระพุทธรบาทเทสรังสีวิทยา
2. เพื่อพัฒนาครูโรงเรียนพระพุทธรบาทเทสรังสีวิทยาให้มีความรู้ ความเข้าใจและ
สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
3. เพื่อประเมินผลการพัฒนาครูโรงเรียนพระพุทธรบาทเทสรังสีวิทยา ในการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล
 - 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีจำนวน 6 คน มีกระบวนการได้มาโดยการสอบถาม ความ

ต้องการของครูโรงเรียนพระพุทธรบาทเทสรังสีวิทยา ซึ่งเป็นไปด้วยความสมัครใจ และยินดีเข้าร่วม ประกอบด้วย

- 1.1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน
- 1.1.2 ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 5 คน

1.2 กลุ่มเป้าหมาย มีจำนวน 5 คน มีกระบวนการได้มาโดยการสอบถาม ความต้องการของครูโรงเรียนพระพุทธรบาทเทสรังสีวิทยา ซึ่งเป็นไปด้วยความสมัครใจ และยินดีเข้าร่วม ประกอบด้วย

- 1.2.1 ครูระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 1 คน
- 1.2.2 ครูระดับช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 2 คน
- 1.2.3 ครูระดับช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 2 คน

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน มีกระบวนการได้มาโดยการเจาะจง ประกอบด้วย

- 1.3.1 ครูในโรงเรียน จำนวน 5 คน
- 1.3.2 วิทยากร จำนวน 1 คน
- 1.3.3 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

2. ขั้นตอนของการวิจัย

การวิจัยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนพระพุทธรบาทเทสรังสีวิทยา อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของคิมมิส และ แม็คแทกการ์ท (Kemmis and McTaggart, 1988: 11 - 15) โดยดำเนินการ 3 ระยะ ดังนี้

- ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ
- ระยะที่ 2 การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน
- ระยะที่ 3 การประเมินผล

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

- 3.1 แบบฝึกการอบรม
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 4 ประเภท ดังนี้
 - 3.2.1 แบบทดสอบ
 - 3.2.2 แบบสัมภาษณ์
 - 3.2.3 แบบสังเกต
 - 3.2.4 แบบประเมิน

4 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 4.1 ใช้วิธีการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล โดยอาศัยเทคนิคการตรวจสอบข้อมูลหลายมิติ (Triangulation Technique)
- 4.2 ใช้สถิติพื้นฐานประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งประกอบด้วย
- 4.2.1 ค่าเฉลี่ย
- 4.2.1 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยการพัฒนากิจการศึกษาระบบโรงเรียนพระพุทธรูปบาทเทสรังสิตวิทยา อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้แยกอภิปรายผลประเด็นต่างๆตามลำดับดังต่อไปนี้

1. จากการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการจัดการศึกษาระบบโรงเรียนพระพุทธรูปบาทเทสรังสิตวิทยา อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ในระยะที่ 1 จะเห็นได้ว่ามีปัจจัยอยู่หลายอย่างที่มีผลต่อการจัดการศึกษาระบบโรงเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. 2550 พบว่า การจัดการศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐานคุณภาพ สมศ. จำนวน 1 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ ค่าเฉลี่ย 1.84

1.2 รูปแบบ เทคนิค วิธีการ ที่ใช้ยังไม่เชื่อมต่อการเรียนรู้เท่าที่ควร

1.3 ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ ยังขาดความรู้และแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนา

1.4 การจัดระบบสนับสนุนในการพัฒนากิจการศึกษาระบบโรงเรียน โดยผู้บริหารเป็นผู้initiate กำกับ ติดตาม และประเมินผล ผู้ร่วมวิจัย เห็นควรให้มีการสร้างแรงจูงใจ สร้างความตระหนัก จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการและมีการนิเทศการเรียนการสอน

1.5 ด้านความสำคัญของการจัดการศึกษาระบบโครงการต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ผู้ร่วมวิจัยทุกคนเห็นว่าการจัดการศึกษาระบบโครงการส่งผลให้ผู้เรียนมีกระบวนการและทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดไตร่ตรองอย่างเป็นระบบและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

จึงประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ร่วมวิจัย เพื่อวางแผนให้การดำเนินงานเป็นไป ด้วยความเรียบร้อย

2. จากการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนพระพุทธรบาทเทศรังสีวิทยา อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ใช้การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและ ใช้วิธีการนิเทศภายในโรงเรียน มีประเด็นที่สำคัญหลายประเด็น ที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังรายละเอียดดังนี้

2.1 จากผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการของบุคลากร โรงเรียนพระพุทธรบาทเทศรังสีวิทยา อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ผลคะแนนหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ($\bar{x} = 14.4$)

2.2 จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้ร่วมวิจัยระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ สรุปได้ว่า ผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ ความเข้าใจด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับ ($\bar{x} = 4.53$) ผู้ร่วมวิจัยสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการได้ มีเทคนิคในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละขั้นตอน ตลอดจนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมั่นใจมากขึ้น

2.3 จากการวิจัยด้านการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ของ ผู้ร่วมวิจัย ในภาพรวม พบว่า ทุกด้านมีการดำเนินงานอยู่ใน ระดับ ($\bar{x} = 4.58$)

2.4 จากการสังเกตจัดการเรียนรู้ ของ ผู้ร่วมวิจัย ในภาพรวม พบว่า ทุกด้านมีการดำเนินงานอยู่ใน ระดับ ดี ($\bar{x} = 4.44$)

3. จากการประเมินผลด้านการประเมินโครงการของนักเรียน ในระดับก่อน ประถมศึกษาและในระดับประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2551 ในภาพรวม พบว่า ทุกด้านมีการดำเนินงานอยู่ใน ระดับ ($\bar{x} = 4.32$)

หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการได้ดียิ่งขึ้นกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ มีการประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นักเรียนสามารถจัดทำโครงการได้อย่างถูกต้องตั้งใจทำกิจกรรม มีการวางแผน และจดบันทึกในการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนต่างๆ มีความมั่นใจในการแสดงออกขณะปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนพระพุทธรบาทเทศรังษีวิทยา อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู โรงเรียนพระพุทธรบาทเทศรังษีวิทยา ให้ดีขึ้น ด้วยวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายในโรงเรียน สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ของครูโรงเรียนพระพุทธรบาทเทศรังษีวิทยา โดยใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษารอบสอง ของ สมศ. พบว่า การจัดการศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐานคุณภาพ สมศ. จำนวน 1 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ ค่าเฉลี่ย 1.84 สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีกระบวนการและทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดไตร่ตรอง อย่างเป็นระบบมีเหตุผล สถานศึกษาควรพัฒนาระบบการเรียนการสอน แบบเป็นกิจกรรมกลุ่ม การสอนแบบโครงงาน และการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยในโรงเรียนแบบเจาะจง จำนวน 5 คน พบว่า รูปแบบ เทคนิค วิธีการ ที่ใช้ยังไม่เชื่อมต่อการเรียนรู้เท่าที่ควร ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ยังขาดความรู้และแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนา ผู้ร่วมวิจัยเห็นว่าควรจัดระบบสนับสนุนให้มีการสร้างแรงจูงใจ สร้างความตระหนักเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและการนิเทศภายใน โรงเรียน โดยมีผู้บริหารเป็นผู้นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล และเห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานส่งผลให้ผู้เรียนมีกระบวนการและทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดไตร่ตรองอย่างเป็นระบบและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของประวี งามมาก (2547: 1-81) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนบ้านโคกปราสาท อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ พบว่า พบว่า ก่อนการพัฒนาครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอนเกี่ยวกับการจัดทำโครงงาน และไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานได้ และงานวิจัยของผกาพันธ์ ผาเจริญ (2551: 1- 70) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนาครูเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนบ้านท่าหนองพันทา อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านหนองพันทา ก่อนการพัฒนา ยังไม่เหมาะสม ครู

บางส่วนยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนเองเป็นหลัก ไม่เตรียมการสอนล่วงหน้า ใช้แหล่งเรียนรู้ไม่หลากหลาย ไม่ส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและการแสดงออกเต็มตามศักยภาพให้นักเรียน ส่งผลให้นักเรียนไม่กล้าแสดงออก และครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานน้อยมาก

2. ผลการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน โรงเรียนพระพุทธรบาทเทศ รังสิตวิทยา อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 หลัง การพัฒนาโดยใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า ผู้ร่วมวิจัย ทั้ง 5 คน มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้ร่วมวิจัยค้นคว้า ได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองจนเกิดความรู้ความ เข้าใจ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผกาพันธ์ ผาเจริญ (2551: 1- 70) ได้ศึกษาเรื่อง การ พัฒนาครูเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน โรงเรียนบ้านท่าหนองพันทา อำเภอโพธิ์ พิชัย จังหวัดหนองคาย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า หลังจากใช้ กลยุทธ์การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน โรงเรียนพัฒนา กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานมาก ขึ้น สามารถเขียนแผนการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน ได้อย่างถูกต้องและ มั่นใจมากขึ้น นักเรียนสามารถจัดทำโครงการได้ ครูและนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน

การพัฒนาโดยการนิเทศภายใน โรงเรียน พบว่า ผู้ร่วมวิจัยสามารถจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน ได้อย่างถูกต้อง สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานได้ อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะและสามารถนำความรู้ไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้ ครูมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดี มีการ เตรียมการ การวางแผนการจัดกิจกรรม มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระการ เรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลล่วงหน้า โดยการนำแผนการเรียนรู้แบบ โครงงานไป สอนได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนสอดคล้องกับผลวิจัยของ ประสงค์ มี สิทธิมา (2546: 1-55) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ โครงงาน โรงเรียนบ้านนางาม อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม พบว่า ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าที่ ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนการสอน โครงงาน และ ความรู้เรื่องกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ โครงงาน แล้วมีความรู้ ความเข้าใจ ขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนแบบ โครงงานมากขึ้น สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ

โครงการงานได้ และมีความมั่นใจสูงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งสามารถสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถเรียนรู้ในเรื่องวิทยาศาสตร์ได้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับผลวิจัยของ พุทธพงษ์ พงษ์พวงเพชร (2546: 1-87) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ ของโรงเรียนเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และผกาพันธ์ ผาเจริญ (2551: 1-70) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูเพื่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนบ้านท่าหนองพันทา อำเภอ โพนพิสัย จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการมากขึ้น สามารถเขียนแผนการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการได้อย่างถูกต้องและมั่นใจมากขึ้น นักเรียนสามารถจัดทำโครงการได้ ครูและนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ

3. ผลการประเมิน โครงการงานของนักเรียน ที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ พบว่า นักเรียนสามารถจัดทำโครงการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับการจัดทำโครงการตามขั้นตอนการทำโครงการเพิ่มมากขึ้น และสามารถปฏิบัติได้ตามขั้นตอนอย่างครบถ้วน นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกัน นักเรียนชอบการมีส่วนร่วมในการทำงานมากขึ้น เพราะนักเรียนได้ร่วมคิด ร่วมกันทำ และร่วมแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักเรียนที่จะได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ เมื่อเติบโตขึ้นจะได้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของประเทศชาติ และมีความสอดคล้องกับอ่องทอง บุญเสริม (2550: 1-96) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กิจกรรมโครงการ โรงเรียนมหาวิทยาลัยนวมุข อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า หลังการพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์การศึกษาฐาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคลินิก ครูกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจ สามารถกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ และเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการได้ดียิ่งขึ้น เกิดความเข้าใจขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ สามารถสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับการจัดทำโครงการตามขั้นตอนการทำโครงการเพิ่มมากขึ้นและสามารถปฏิบัติได้ตามขั้นตอนอย่างครบถ้วน และสอดคล้องกับผกาพันธ์ ผาเจริญ (2551: 1- 70) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูเพื่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนบ้านท่าหนองพันทา อำเภอ โพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า หลังจากใช้กลยุทธ์การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน โรงเรียนพัฒนา กลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานมากขึ้น สามารถเขียนแผนการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน ได้อย่างถูกต้องและมั่นใจมากขึ้น นักเรียนสามารถจัดทำโครงงานได้ ครูและนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลจากการวิจัยไปใช้

1.1 การดำเนินการพัฒนาแต่ละครั้งต้องมีการสะท้อนผลการปฏิบัติการหาแนวทางเพื่อพัฒนากระบวนการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 การผลิตสื่อการเรียนรู้ ทั้งครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการผลิตจากวัสดุธรรมชาติที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น ซึ่งมีราคาไม่แพง

1.3 ครูควรใช้คำถามช่วยให้นักเรียนคิดและเลือกปัญหาที่จะศึกษา เกิดความอยากรู้อยากเห็นแล้วลงมือทำโครงงาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน ที่มีความสอดคล้องกับบริบทของแต่ละท้องถิ่น

2.2 ควรวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอื่น ๆ

2.3 ผู้บริหารควรวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบอื่นๆ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้ดียิ่งขึ้น